

Verkföll og áhrif þeirra á fyrirtækið þitt

Félagsfundur FA 22. maí 2015

Stéttarfélög og kjarasamningar

- Lög nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur
- Aðild að stéttarfélagi
 - Opin öllum; samþykktir stéttarfélags.
 - Ekki skylda; félagafrelsi
- Samningsaðili um kaup og kjör félagsmanna sinna.
- Gildissvið kjarasamninga
 - Ákveðin störf
 - Tiltekið svæði
- Laun og kjör skv. kjarasamningum lágmarksréttindi allra launamanna óháð félagsaðild.

Verkfall og verkfallsréttur

- Verkfall = starfsmenn leggja niður venjuleg störf sín að einhverju eða öllu leyti til þess að ná tilteknum sameiginlegum markmiðum.
- Verkfallsheimild stéttarféлага í 14. gr. l. nr. 80/1938.
- Verkfallsréttur hluti af rétti til aðildar að stéttarfélagi.

Verkföll VR/LÍV

SKIPULAG AÐGERÐA

Félagsmenn VR samþykktu í atkvæðagreiðslu dagana 12. til 19. maí boðun vinnustöðvunar á félagssvæði VR. Sjá hér **niðurstöður atkvæðagreiðslunnar**.

Framkvæmd verkfalls

Til verkfalls kemur meðal félagsmanna sem starfa samkvæmt samningi VR og SA með þeim hætti að dagana 28. maí til og með 5. júní verða tveggja daga verkföll í tilteknum atvinnugreinum. Frá og með 6. júní hefst ótímabundið allsherjarverkfall sem einnig tekur til félagsmanna sem starfa samkvæmt samningi VR og FA.

Verkfall komi til framkvæmda sem hér segir:

28. maí og 29. maí	Hópbifreiðafyrirtæki frá kl. 00:00 28. maí til kl. 24:00 29. maí
30. maí og 31. maí	Hótel, gististaðir og baðstaðir frá kl. 00:00 30. maí til kl. 24:00 31. maí
31. maí og 1. júní	Flugafgreiðsla frá kl. 00:00 31. maí til kl. 24:00 1. júní
2. júní og 3. júní	Skipafélög og matvöruverslanir frá kl. 00:00 2. júní til kl. 24:00 3. júní
4. júní og 5. júní	Oliufélög frá kl. 00:00 4. júní til kl. 24:00 5. júní

Ótímabundið allsherjarverkfall hefst kl. 00:00 þann 6. júní 2015

Hverjir mega vinna?

- Tvíþætt
 - Hverjum ber að leggja niður störf?
 - Mega aðrir ganga í þeirra störf?
- Störf sem unnin eru á svæði stéttarfélaganna, sbr. verkfallsboðun.
- Félagsmönnum skylt að hlýða verkfallsboði sbr. 3. gr. laga um stéttarfélög og vinnudeilur.

Hverjum ber að leggja niður störf?

- Ófélagsbundnir eða félagsmenn annarra stéttarféлага?
 - Stéttarfélög: allir sem taka kjör eftir samningnum verða að leggja niður störf, óháð félagsaðild.
 - Mótrök:
 - Boðvald stéttarféлага einungis til félagsmanna, 3. gr. stéttarfélagalaga.
 - Félagafrelsi sbr. 2. mgr. 74. gr. stjórnarskrár
 - Ekki skylda að hlýða fyrirmælum annarra nema hafir tekið á þig slíka skyldu með samningum, t.d. innganga í félag.
 - Ekki kosningaréttur, bætur úr verkfallssjóði.
- FA: starfsmönnum utan stéttarféлага/í öðrum félögum heimilt að vinna.

Hverjir mega vinna?

- 18. gr. laga nr. 80/1938
 - Þegar vinnustöðvun hefur verið löglega hafin, er þeim, sem hún að einhverju leyti beinist gegn, óheimilt að stuðla að því að afstýra henni með aðstoð einstakra meðlima þeirra félaga eða sambanda, sem að vinnustöðvuninni standa.
- Orðalag => bann við að félagsmenn gangi í störf verkfallsmanna.
- Framkvæmd => öflug verkfallsvarsla, öllum óheimilt að ganga í störf verkfallsmanna.

Hverjir mega vinna? Frh.

- Eigandi fyrirtækis
 - Óháð félagsaðild
 - Eignarréttarsjónarmið, heimild að nýta eign sína.
 - Venjubundin störf + ganga í störf verkfallsmanna.
 - Eigendur einstaklings- og sameignarfyrirtækja sem bera ótakmarkaða fjárhagslega ábyrgð á rekstrinum.
 - Hlutafélag/einkahlutafélag
 - Eigandi sem einn eða ásamt fjölskyldu sinni á meirihluta í félaginu eða kemur á annan hátt fram sem atvinnurekandi gagnvart starfsmönnum.
 - Fjölskylda; maki og börn, foreldrar og tengdabörn.

Hverjir mega vinna? Frh.

- Stjórnendur
 - Framkvæmdastjórar, stjórnendur einstakra þátta
 - Verslunarstjórar, deildarstjórar, aðrir yfirmenn ef þeir hafa stjórnunarábyrgð og virk mannaforráð.
 - Heimilt að ganga í störf undirmanna sbr. dómaframkvæmd
 - Flugleiðadómur Hrd. 3/1992
 - Rektor HÍ, Hrd. 151/1986.
 - Ekki í stéttarfélaginu/sambandi.

Hverjir mega vinna? Frh.

- Verkstjórar
 - Í verkstjórafélögum utan ASÍ.
- Iðnnemar
 - Starf byggt á námssamningi ekki ráðningarsamningi
- Verktakar
 - Raunverulegur verksamningur.

Verkfallsvarsla

- Almennt talið að stéttarfélög hafi frekar frjálsar hendur um framkvæmd verkfalls.
- Verkfallsvarsla með friðsamlegum aðgerðum til að koma í veg fyrir verkfallsbrot hluti verkfallsréttarins.
- Lögreglan hefur almennt ekki afskipti af vinnudeilum, sbr. lögreglulög.

Áhrif verkfalls á starfsmann

- Vinnuskylda fellur niður
- Laun og greiðslur vegna réttinda falla niður.
 - veikindalaun
 - Laun í orlofi
- Ekki áhrif á ávinnslu réttinda til uppsagnarfrests og veikindaréttar.
- Ekki áhrif á rétt til orlofstöku en áhrif á greiðslu orlofslauna.
- Greiðslur úr verkfallssjóði.

Spurningar?